

[Hanne Engberg]

Jeg vil blot hertil sige, at det var meget klart i hr. Glensgårds fremstilling, at når fremskridtspartiet ikke støtter forslaget, er det, fordi fremskridtspartiet mener, at disse u-lande må klare sig selv og selv finde ud af at komme op på et menneskeværdigt stade. Når VS og SF ikke støtter forslaget, så er det ud fra diametralt modsatte synspunkter: vi må virkelig hjælpe disse lande, men vi gør det ikke på overbevisende måde gennem disse forhandlinger.

Jeg vil godt lige citere et telegram, som er trykt i Socialistisk Dagblad 2.-3. februar i år. Det er et telegram fra Monrovia, hvor ACP-landene har været samlet, og det siges her:

»Ministerrådet for afrikanske, karibiske og stillehavsstater, ACP, sluttede torsdag aften et møde i Monrovia i Liberia. Ministrene sagde, at de er utilfredse med resultaterne af Loméhandelsaftalerne, der blev undertegnet for fem år siden i Togos hovedstad, Lomé, og som udløber denne måned.

Ministrene gav deres ambassadører i Bruxelles ordre til at undersøge situationen og fremlægge anbefalinger for at undgå en fortsættelse af tendensen mod handelsbalanceunderskud under den ny Loméaftale, der afløser aftalen fra 1975.«

Jeg vil kort citere fra et andet dokument, et EF-dokument, Research & Documentation 6/49 fra 1979, hvor Chris Stent har lavet en analyse af forholdet mellem EF og ACP-landene, som han kalder Europas »andet« regionalt problem, og hvor han konkluderer, at det må være helt klart, at den ordning, som skal underskrives, snarere konsoliderer end fornyer forholdet mellem EF og de andre lande, og at disse lande står i en meget svag forhandlingsposition og derfor ikke er i stand til at imødegå de krav, der stilles fra EFs side. Han slutter med at sige, at trods alle de ord, der er sagt i denne sag, er der meget lidt tvivl om, at hvad der sker med denne Loméaftale, er, at EF kaster nogle smuler fra de riges borde til de fattige lande.

Steen Folke (VS):

Udenrigsministeren ville ønske, at jeg fik en kontakt med den virkelighed, der findes i u-landene, fik lejlighed til at sætte mig ind i den, mødte repræsentanter fra nogle af disse lande osv. På den baggrund må jeg nok oplyse, at jeg faktisk tilfældigvis har beskæftiget

mig med underudviklingsproblemerne i 20 år – nogenlunde seriøst fra omkring 1960 – har opholdt mig i en lang, lang række u-lande – et enkelt af dem i flere år – i mange omgange og i forbindelse med mit arbejde på universitetet faktisk har dette område som speciale, så det er ikke fuldstændig uden kendskab, jeg møder til denne problemstilling. Det er noget, som jeg har sat mig ind i gennem mange, mange år og har talt med utallige repræsentanter for forskellige u-lande om igennem disse år. Når udenrigsministeren forsøger at give den som den alvidende på området, er det nødvendigt at komme med denne oplysning.

Men ellers er hovedproblemet, at udenrigsministeren tror, at han kan klare sig med retorik i stedet for argumenter. Der var ikke et eneste ærligt forsøg på at argumentere imod det, jeg sagde. Jeg kom med en ganske konkret argumentation i en lang række punkter, og udenrigsministeren forsøgte overhovedet ikke at gå imod denne argumentation.

Jeg bestrider ikke, at u-landenes regeringer går ind for dette her. De går med til det, men jeg har bl. a. gjort opmærksom på, at disse regeringer i mange tilfælde ikke er specielt repræsentative, og at de i langt de fleste tilfælde er udgået af en lokal overklasse. Det er meget afgørende, idet det betyder, at de kan varetage nogle i og for sig ret snævre interesser i det pågældende land. Det problem forholdt udenrigsministeren sig ikke til.

Jeg argumenterede med, at disse ordninger er med til at cementere hele den bestående verdensorden, nemlig en arbejdsdeling, hvor u-landene fastholdes som råvareeksportører, og hvor industrilandene varetager deres industriinteresser, eksportinteresser, investeringsinteresser. Det forsøgte udenrigsministeren overhovedet ikke at imødegå. Jeg har med andre ord – på flere punkter end disse, nu nævner jeg kun et par af dem – forsøgt at argumentere for en bestemt politisk stillingtagen. Den har udenrigsministeren lov at være uenig i, det er en helt ærlig sag, men når det skal afvises på den måde, det sker på, ville det være rart med bare en antydning af argumentation i stedet for blot og bar retorik.

Udenrigsministeren (Kjeld Ølesen):